

Economische agenda

Gemeente Raalte

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Economische situatie gemeente Raalte	4
A. Ondernemersvriendelijke dienstverlening	5
B. Innovatie	7
B.1 Digitalisering, robotisering en technologisering	7
B.2 Circulair ondernemen	8
B.3 Agro & Food	8
B.4 Startups en Scaleups	9
C. Raalte, Regio Zwolle en omliggende regio's	10
C.1 Regionale samenwerking	10
C.2 Internationalisering	11
C.3 Investeringsbevordering	11
D. Onderwijs en arbeidsmarkt	12
E. Vestigingsklimaat	14
E.1 Bedrijventerreinen	14
E.2 Winkelcentra en voorzieningen	14
E.2.1 Centrum Raalte	15
E.2.2 Centrum Heino	15
E.3 Warenmarkten en standplaatsen	16
E.4 Starters	16
E.5 Duurzaamheid	16
E.6 Evenementen	17
E.7 Promotie en marketing	17
E.8 Wonen, cultuur en sport	17
F. Vrijtijdseconomie	18
F.1 Salland	18
G. Overzicht acties en planning	20
Bijlage I	23

Inleiding

De gemeente Raalte is trots op de bedrijven. Ze maken innovatieve producten die de hele wereld over gaan, onze arbeidsethos wordt geroemd en we hebben een sterk winkelaanbod in de kernen Heino en Raalte. De gemeente Raalte kenmerkt zich met een veelzijdige economie en dit zien we als een kracht die we verder willen uitbouwen. Onze gezamenlijk ambitie met het bedrijfsleven is om tot een toekomstbestendig en krachtig bedrijfsleven en daarmee een economisch sterke en leefbare gemeente Raalte te komen.

In 2016 hebben we, om tot economische beleidsvorming te komen, met 64 stakeholders een economisch werkartelier georganiseerd. Verder hebben we in 2017 bureau Louter de opdracht gegeven om een analyse te doen naar het economisch functioneren van de gemeente Raalte. Ook is in 2017 de Taskforce ondernemersdienstverlening opgericht. Het doel van de taskforce is om de ondernemersdienstverlening te verbeteren. Vanuit deze lijnen zijn verschillende acties ondernomen. Er is nu behoefte om deze stappen verder door te ontwikkelen en te bundelen in één overzicht, namelijk de economische agenda.

Het doel van de economische agenda is om de economische opgaven tot en met 2025 te benoemen. De economische agenda wordt in twee fasen geschreven. In de eerste fase worden de thema's, de opdrachten en de rollen om onze economie te stimuleren benoemd. In de tweede fase worden deze waar nodig verder uitgewerkt in deelprogramma's.

Het thema economie raakt bijna alle beleidsterreinen binnen de gemeente. In deze economische agenda willen we de focus leggen op aspecten die direct onder het thema economie vallen. Hierbij worden de integrale effecten op en van andere beleidsthema's echter niet uit het oog verloren. Als kapstok voor de economische agenda nemen we de Omgevingsvisie, het economisch werkartelier 2016 en het onderzoek van bureau Louter. Ook nemen we de situatie van de coronacrisis mee. In deze agenda worden zowel de bestaande als nieuwe opgaven benoemd.

Voor de economische agenda hebben we een stuurgroep in het leven geroepen. De stuurgroep bestaat uit vertegenwoordigers vanuit het onderwijs en het bedrijfsleven. De economische agenda is een agenda van zowel het georganiseerd bedrijfsleven, het onderwijs en de gemeente Raalte. Samen werken we aan de geformuleerde ambities en acties.

De coronacrisis heeft ons geleerd dat uitgedachte plannen en ambities in een korte tijd drastisch kunnen wijzigen. Belangrijk is dat we wendbaar zijn en inspelen op de actualiteit. De opgaven die benoemd worden in de economische agenda zijn niet in beton gegoten. Samen met bedrijfsleven en het onderwijs willen we tussentijds de economische agenda evalueren op de economische en maatschappelijke ontwikkelingen en waar nodig bijsturen.

Economische situatie gemeente Raalte

De gemeente Raalte kenmerkt zich door typisch MKB-bedrijven die in vele sectoren actief zijn. We hebben geen dominante bedrijfstak waar we afhankelijk van zijn. Het voordeel hiervan is dat we minder kwetsbaar zijn voor ontwikkelingen binnen bepaalde branches. In de Omgevingsvisie Raalte is mede om deze reden ervoor gekozen om te blijven inzetten op een divers bedrijfsleven.

De coronacrisis heeft een forse impact op de lokale economie van de gemeente Raalte. Vooral de horeca, evenementenbranche, vrijetijdssector, ZP'ers en toeleveranciers van deze sectoren hebben te maken met vraaguitval. De coronacrisis zorgt ervoor dat een groep ondernemers gebruik moet maken van de rijks- en gemeentelijk regelingen zoals de NOW, TOZO en uitstel (gemeentelijke) belastingen. De effecten van de coronacrisis zijn voor de lange termijn niet goed te meten, maar de verwachting is dat het aantal faillissementen en werklozen gaat oplopen. Dit is mede afhankelijk van de intensiteit en duur van de coronacrisis. Tegelijkertijd geeft de coronacrisis ook kansen, zoals de toename van digitalisering en binnenlandse toerisme. Deze kansen willen we gaan verzilveren. De komende periode blijven we de lokale economie monitoren en waar nodig treffen we extra maatregelen om te ondersteunen of te stimuleren.

Uit de meest actuele cijfers voor de coronacrisis blijkt dat de gemeente Raalte 17.721 banen (jaar 2019) en 3.464 vestigingen heeft. De sectoren industrie, gezondheidszorg en groot- en detailhandel zijn sterk vertegenwoordigde branches in onze gemeente. De sectoren landbouw, vervoer en opslag en financiële instellingen zijn de afgelopen 10 jaar de krimpende sectoren. Door de coronacrisis komen deze cijfers in een ander daglicht te staan, omdat er een economische neergang gaande is. In bijlage I is meer informatie te vinden over de economische cijfers van de gemeente Raalte.

Bureau Louter heeft in 2017 onderzoek gedaan naar het economisch functioneren van de gemeente Raalte. Uit het onderzoek kwam naar voren dat de welvaart in de gemeente Raalte goed ontwikkeld is en dat er ruimte is om te ondernemen. De economische toegevoegde waarde (innovaties en aantal starters) loopt in de gemeente Raalte achter. De thema's innovatie en startersbeleid hebben daarom veel aandacht in deze agenda. Verder is de ligging en de bereikbaarheid van de gemeente Raalte minder goed. Dit komt mede doordat de gemeente Raalte niet aan een snelweg ligt. Ook bestaat de arbeidsmarkt uit een relatief grote groep werknemers met een middelbaar opleidingsniveau. De toekomstige arbeidsmarkt vraagt daarentegen steeds meer om hooggekwalificeerd personeel. De stuurgroep heeft uitgebreid stil gestaan bij deze analyse en aangegeven dat deze uitdagingen terug moeten komen in de economische agenda.

Op basis van de bovenstaande economische analyse, de wensen vanuit het bedrijfsleven, de gemeenteraad en het onderwijs heeft de stuurgroep zes hoofdthema's benoemd voor de economische agenda.

De thema's:

- A. Ondernemersvriendelijke dienstverlening
- B. Innovatie
- C. Raalte, Regio Zwolle en omliggende regio's
- D. Onderwijs en arbeidsmarkt
- E. Vestigingsklimaat
- F. Vrijtijdseconomie

In de volgende hoofdstukken worden deze thema's verder uitgewerkt in deelthema's, ambities en acties.

A. Ondernemersvriendelijke dienstverlening

Het bedrijfsleven is gebaat bij een goede ondernemersdienstverlening van de gemeente. Klantvriendelijke ondernemersdienstverlening blijft voor de gemeente Raalte een belangrijk prioriteit. Sinds 2017 is de taskforce Ondernemersdienstverlening actief. Ondernemers en ambtenaren ontmoeten elkaar hierin. Tijdens de taskforce bijeenkomsten wordt gesproken over mogelijkheden om de ondernemersdienstverlening te verbeteren. Destijds noodzakelijk omdat uit de resultaten van de enquête “Meest ondernemers vriendelijke gemeente” bleek dat deze dienstverlening te wensen over liet. Bovendien wilde de gemeente meer in contact komen en blijven met de ondernemers. Inmiddels zijn een aantal verbetertrajecten ingezet. Voorbeelden hiervan zijn o.a.

- Het aanstellen van accountmanagers Economische Zaken
- Het aanstellen van ruimtecoaches
- Het MKB vriendelijker maken van het inkoopbeleid en het opzetten van een bedrijvenregister
- Investeren in vooroverleg vergunningverlening

Door deze maatregelen is onder andere de vergunningverlening (van 54 dagen naar 44 dagen) versneld. Ook horen wij vanuit het bedrijfsleven terug dat de dienstverlening van de gemeente Raalte is verbeterd. Dit resulteerde onder andere in een sterke stijging naar plek nummer 7 (in de provincie) in de enquête “Meest ondernemers vriendelijke gemeente” 2018.

De coronacrisis heeft laten zien dat goed in contact staan met het bedrijfsleven nodig is om bedrijven op de juiste manier te ondersteunen. De komende periode willen we de intensieve contacten met bedrijven die getroffen worden door de coronacrisis blijven onderhouden. Ook blijven we actief communiceren over (steun)maatregelen die door de rijks- en provinciale overheden en door ons worden genomen. Waar nodig ondersteunen we de hardst getroffen sectoren met steunmaatregelen.

De ambitie is om de ondernemersdienstverlening nog verder te verbeteren. Zowel de gemeente als het georganiseerd bedrijfsleven hechten veel waarde aan de taskforce ondernemersdienstverlening en willen hiermee doorgaan. Voor de komende periode is er voor nieuwe vraagstukken een plan van aanpak door de taskforce gemaakt. Het plan van aanpak wordt naast de bestaande aandachtsgebieden uitgevoerd.

De afgelopen jaren is door de gemeente de keuze gemaakt om sterk in te zetten op economische zaken en dit willen we doorzetten. Daarnaast wil de gemeente sterk in verbinding blijven met het bedrijfsleven. Het college van B&W en/of wethouders bezoeken daarom wekelijks bedrijven in de vorm van een bedrijfsbezoek. De accountmanagers economische zaken bezoeken individuele bedrijven om op te halen wat er speelt en wat de gemeente kan doen om hen te ondersteunen. Ook worden de bedrijvenkringen bezocht (o.a. ook door raadsleden) om te horen wat er speelt en te melden waar de gemeente mee bezig is. Twee keer per jaar wordt er samen met de bedrijvenkringen grote ondernemersevents gehouden om de relatie tussen de gemeente en het bedrijfsleven te verbeteren.

Ambitie

Een minimale top tien en het streven naar een top drie notering in de MKB vriendelijkste gemeente in Overijssel.

Acties:

1. We blijven inzetten op de Taskforce ondernemersdienstverlening.
2. Voor de komende periode wordt het plan van aanpak van de taskforce ondernemersdienstverlening uitgevoerd. Na 2020 wordt er twee keer per jaar met de taskforce overlegd om de dienstverlening te verbeteren. Naar behoefte komen er vervolgstappen.
3. De gemeente blijft ondernemers faciliteren door in te zetten op accountmanagers Economische Zaken en ruimtecoaches.
4. Het college van B&W en individuele wethouders bezoeken wekelijks bedrijven om te horen wat er speelt binnen de bedrijven in de gemeente Raalte.
5. Samen met de bedrijvenkringen organiseren wij het Economisch café en de Ondernemer van Morgen om zodoende de afstand tussen de gemeente en de ondernemers te verkleinen.
6. Tijdens de coronacrisis onderhouden we intensief contact met het bedrijfsleven, communiceren wij over de maatregelen en waar het kan treffen we maatregelen om te ondersteunen of te stimuleren.

B. Innovatie

Innoveren is cruciaal om van toegevoegde waarde te blijven en de productiviteit te vergroten. De gemeente Raalte kenmerkt zich door bedrijven die sterk zijn in de industrie, bouw, gezondheidszorg en landbouw. In deze sectoren zijn grote technologische en maatschappelijke ontwikkelingen gaande.

In de Omgevingsvisie hebben we de keuze gemaakt om een diverse economie te bevorderen die niet afhankelijk is van één of twee sectoren. Als onderscheidend factor hebben we benoemd dat Raalte een sterk en ondernemend midden- en kleinbedrijf heeft met oog voor het vakmanschap. Vanuit ons vakmanschap is Raalte bij uitstek de plek waar concrete en slimme toepassingen plaatsvinden. De ambitie is om dit verder uit te bouwen en hier actief op in te zetten. In het onderzoek van bureau Louter kwam naar voren dat de economische vitaliteit van het bedrijfsleven sterker ontwikkeld kan worden. We zijn sterk in het vakmanschap, maar we zijn minder actief in hoogwaardige bedrijvigheid. Dit kan meer gestimuleerd worden door onder andere onze bedrijven nog meer te koppelen met het onderwijs, kennisinstellingen en andere bedrijven in de omgeving. Om dit te bevorderen werken we intensiever samen met Kennispoort Regio Zwolle en andere kennispartners. De gemeente Raalte is als onderdeel van de Regio Zwolle medefinancier van Kennispoort Regio Zwolle.

B.1 Digitalisering, robotisering en technologisering

De ontwikkelingen in de digitale wereld en in de robotisering gaan mede door de coronacrisis razendsnel. De digitalisering en robotisering zorgen voor steeds meer productiviteit, maar het vraagt ook steeds meer van bedrijven en werknemers. Het bedrijfsleven en het onderwijs zijn zelf aan zet om deze kansen te pakken en de overheid ondersteunt bedrijven hierin. Er zijn verschillende ondersteuningsprogramma's beschikbaar voor het bedrijfsleven en het onderwijs. Samen met het georganiseerd bedrijfsleven in Raalte proberen we zoveel mogelijk onze bedrijven (o.a. industrie en zorg) te verbinden met programma's en projecten die er vanuit het Rijk, provincie en regio Zwolle aanwezig zijn. We zien Kennispoort Regio Zwolle als dé partij hierin. Ook hebben brancheorganisaties en kennisinstellingen hierin een belangrijke rol.

Voor het bedrijfsleven in onze kernen, maar ook in het buitengebied is het essentieel om goed digitaal bereikbaar te zijn. Dit stimuleert de lokale economie. Onder leiding van het ministerie Economische Zaken wordt de realisatie van nieuwe digitale infrastructuur in Nederland, waaronder de uitrol van het 5G netwerk vormgegeven. Samen met het ministerie, lokale bestuurders en operators worden de komende jaren afspraken gemaakt hoe dit opgepakt kan worden. De gemeente Raalte zal daar een actieve rol bij innemen.

Ambitie:

De gemeente Raalte wil met het georganiseerd bedrijfsleven bedrijven stimuleren om te innoveren door kennispartners meer onder aandacht bij het bedrijfsleven te brengen.

Acties:

1. Kennispoort regio Zwolle is hét eerstelijns aanspreekpunt voor bedrijven met innovatievraagstukken.
2. Met Kennispoort regio Zwolle maakt de gemeente Raalte afspraken om Kennispoort nog meer onder de aandacht van onze bedrijven te brengen. De bedrijvenkringen uit de gemeente Raalte worden hier ook bij betrokken. Digitalisering en robotisering zijn hierin de hoofdthema's.
3. De gemeente Raalte gaat met de provincie Overijssel in overleg om de provinciale economische plannen meer te koppelen aan het bedrijfsleven in Raalte.
4. De gemeente Raalte maakt een inventarisatie van landelijke programma's op het gebied van innovatie die relevant kunnen zijn voor het Raalter bedrijfsleven.
5. De gemeente Raalte heeft een positieve grondhouding om de realisatie van het 5G netwerk in onze gemeente mogelijk te maken.

B.2 Circulair ondernemen

Circulair ondernemen is een economisch systeem waarin zo zuinig en slim mogelijk met grondstoffen, producten en diensten wordt omgegaan. In de gemeente Raalte hebben we al verschillende bedrijven (o.a. in de bouw- en infrasector) die ver zijn met circulair ondernemen. Daar zijn wij trots op en daarom hebben we deze voorbeelden actief naar buiten toe uitgedragen. Bedrijven zijn in eerste instantie zelf aan zet om circulair ondernemen verder vorm te geven. De gemeente heeft vooral een verbindende en faciliterende rol. Het thema circulair ondernemen gaat over de gemeentegrenzen heen. Daarom wordt voorgesteld om zoveel mogelijk aan te sluiten bij projecten en platforms die al bij verschillende overheden en kennisinstellingen worden georganiseerd. De regiodeal¹ van de regio Zwolle en The Green East² zijn hier voorbeelden van. We willen de circulaire kansen die The Green East biedt actief uitdragen naar de agro & food sector en de aanverwante sectoren.

Ook in het afvalbeleid binnen de gemeente Raalte wordt slim en zuinig omgaan met grondstoffen nagestreefd. Afvalscheiding en recycling wordt gestimuleerd: In 2020 willen we 75% van het huishoudelijke afval circulair verwerken en in 2050 willen we volledig circulair zijn. Het bedrijfsleven is daarentegen zelf verantwoordelijk voor de verwerking van haar afvalstromen. Via de omgevingsdiensten kunnen we hier voor een deel wettelijk op sturen.

Bij circulair Inkopen wordt het inkoopinstrument ingezet om hergebruik van producten en diensten te stimuleren en daarmee de transitie naar een circulaire economie te bevorderen. De gemeente kiest er niet voor om een verplicht percentage op te nemen inzake circulaire aanbestedingen, maar overweegt bij elke aanbesteding of deze zich leent om circulair aan te besteden en/of circulariteit onderdeel te laten uitmaken van de aanbestedingsprocedure (eisen of gunningcriteria). Hierbij geldt het volgende: aanbesteden is maatwerk, circulair mag in de regel niet in de weg staan van beleidsspeerpunt om Lokaal en MKB vriendelijk in te kopen.

Ambitie:

De gemeente Raalte wil met de bedrijvenkringen het bedrijfsleven uitdagen om meer circulair te gaan ondernemen.

Acties:

1. De markt is in eerste instantie aan zet om circulair te ondernemen. De gemeente Raalte heeft vooral een verbindende en faciliterende rol en daagt de markt uit om zoveel mogelijk circulair te ondernemen.
2. Via het inkoopbeleid en het afvalbeleid stuurt de gemeente Raalte op circulair ondernemen.
3. Door het rijk, de provincies en kennisinstellingen zijn meerdere programma's en platforms op het gebied van circulaire economie ontwikkeld. De gemeente Raalte wil samen met het georganiseerd bedrijfsleven onze bedrijven verbinden met deze programma's en platforms.

B.3 Agro & Food

De gemeente Raalte kenmerkt zich door een sterke agro & food sector in zowel de primaire sector als de food en feed en toeleverings- en verwerkingsindustrie. We zien dat in de agro & food sector grote innovaties en ontwikkelingen plaatsvinden en dat er nieuwe producten worden ontwikkeld. Voor de agro & food bedrijven in Raalte liggen hier kansen om dit verder op te pakken. Het rijk heeft de ambitie om de landbouwsector om te vormen tot kringlooplandbouw en ook de provincie Overijssel wil de agro & food sector verder ondersteunen. De gemeente Raalte wil zich aansluiten bij de plannen van het rijk en de provincie en dit door vertalen in een eigen agro & food agenda. Belangrijk hierin is dat er wordt gekeken naar de plaatselijke dynamiek en wensen. Daarom starten we met een onderzoek naar de situatie van het totale agrofoodcluster in onze gemeente. We willen de innovatie agro & food opgave onderdeel laten worden van de regiodeal Regio Zwolle. Bedrijven die innovaties willen toepassen in de agro & food kunnen ondersteuning krijgen van Kennispoort regio Zwolle. Zij hebben hiervoor een speciaal programma lopen. De vraagstukken rondom het landelijk gebied en plattelandontwikkeling worden opgepakt in separate programma's.

¹ <https://regiozwolle.info/wp-content/uploads/2020/07/Regio-Deal-Regio-Zwolle.pdf>

² <https://www.thegreeneast.nl/research>

Ambitie:

De gemeente Raalte, de bedrijvenkringen en LTO Noord wil de Agro & Food sector stimuleren om te innoveren en om nieuwe markten aan te boren.

Actie:

1. In 2020 onderzoeken we de economische situatie van het totale agrofoodcluster in onze gemeente.
2. De gemeente Raalte maakt in 2020 en 2021 samen met het bedrijfsleven een agro & food agenda waarin we acties benoemen hoe we innovatie en nieuwe bedrijvigheid in de agro & food sector verder willen aanjagen.
3. De innovatieve agro & food opgave onderdeel laten worden van de regiodeal Regio Zwolle.
4. Bedrijven die willen innoveren in de agro & food sector verwijzen wij door naar Kennispoort Regio Zwolle.
5. Via rijks – en provinciaal innovatieprogramma's wil de gemeente Raalte ondernemers die actief zijn in de agro & food ondersteunen in innovaties.

B.4 Startups en Scaleups

Startups zijn innovatie bedrijven in nieuwe markten die van begin af aan snel groeien. Scaleups zijn bedrijven die een succesvolle start up zijn en die vervolgens door blijven groeien. Uit de scale up monitor van de regio Zwolle blijkt dat er in 2018 120 snelgroeiende bedrijven in de regio Zwolle waren (er zijn geen cijfers op gemeentelijk niveau beschikbaar). Startup en Scaleup bedrijven zorgen voor nieuwe werkgelegenheid en een sterkere economische structuur. Daarom hechten we veel waarde aan deze bedrijven. Voorkomend onvermogen is meestal de reden waarom de gevestigde bedrijven een tegenvallende groei hebben. Het belangrijkste advies uit de monitor is dat Scaleup bedrijven en potentiële groei bedrijven zoveel mogelijk met elkaar en met succesvolle bedrijven worden geclusterd. Om dit op te pakken is het belangrijk dat deze bedrijven in contact komen met ondernemerscentra (Kennispoort) en of andere hubs (b.v. The Green East). De provincie en de regio Zwolle maken hier beleid voor. De gemeente Raalte wil zich hier bij aansluiten.

Ambitie:

De gemeente Raalte wil samen met het georganiseerd bedrijfsleven startup, scaleup en gevestigde bedrijven in de gemeente Raalte verbinden met andere (startup en scaleup) bedrijven in de regio.

Acties:

1. We zetten Kennispoort in om zoveel mogelijk start up en scale up bedrijven te verbinden met soortgelijke bedrijven in de regio. Ook gevestigde bedrijven met groeipotentie willen we via kennispoort verbinden met andere bedrijven.
2. De regio Zwolle maakt een plan om startup en scaleup beter te ondersteunen. Wij sluiten ons hierbij aan.

C. Raalte, Regio Zwolle en omliggende regio's

Raalte is van oudsher een kruispunt van wegen, een centrum in de regio Salland. Over de weg en het spoor is het een scharnierpunt tussen het westen van Overijssel en Twente. Het is die strategische positie die Raalte snel deed groeien, als plek om te wonen, werken, recreëren en leren. De regio rondom Raalte is echter aan het veranderen door demografische en economische ontwikkelingen.

C.1 Regionale samenwerking

In de Omgevingsvisie hebben we gekozen voor economische ontwikkeling in de breedte om zo te profiteren van economische kansen in de regio's Zwolle, Clean Tech en Twente. Het zijn geen gesloten systemen, maar netwerken waarvan Raalte onderdeel is. We willen dan ook de kansen pakken die de economische ontwikkeling in de omliggende steden en regio's biedt door intensief samen te werken. Niet alleen in onze traditioneel sterke sectoren zoals agro & food en de maakindustrie, maar in de volle breedte van de economie.

De gemeente Raalte werkt, om de economische structuur te versterken, intensief samen in de regio Zwolle. De regio Zwolle heeft de ambitie om de vierde economische regio van Nederland te worden. Vanuit de programma's economie, menselijk kapitaal, leefomgeving en bereikbaarheid werkt de regio Zwolle hieraan om deze ambitie te realiseren.

Door onze ligging en economische verbanden zijn de regio's Twente en Cleantechregio ook interessante regio's om mee samen te werken. We hebben de keuze gemaakt om samen te werken met de regio Zwolle, maar dat betekent niet dat we andere regio's uitsluiten. De Kring Raalter Werkgevers werkt nu bijvoorbeeld al samen met Business Club Hellendoorn Nijverdal. Op basis van thema's en logische verbanden gaan we kijken of het zinvol is om op projectbasis met de regio's Twente en Cleantech samen te werken.

Een goede regionale samenwerking is ook van belang om onze (economische) belangen in de regio, landelijk en Europees te behartigen. Vanuit de provincie, het rijk en Europa zijn meerdere stimuleringsprogramma's beschikbaar waar wij gebruik van kunnen maken. Eén van deze voorbeelden is de regiodeal waar we via de Regio Zwolle ook aan mee doen.

Een sterke lokale economie is gebaat bij een goede infrastructuur. Daarom werken wij o.a. in de regio Zwolle samen om de N35 uit te kunnen bouwen naar een 2x2 100km/uur stroomweg, dat onze stationsomgevingen opgewaardeerd worden en dat de frequentie van treinen toeneemt. Ook zetten wij ons in voor fietssnelwegen tussen Zwolle – Raalte en Deventer - Raalte en nieuwe mobiliteitsconcepten. In de bereikbaarheidsvisie van de regio Zwolle zijn deze opgaven vastgelegd. Voor de lokale infrastructuur hebben we onze ambities verwoord in een verkeersagenda.

Ambitie:

De Regio Zwolle wil de vierde economische regio van Nederland worden en de gemeente Raalte wil als onderdeel van de Regio Zwolle hier actief aan bijdragen. De gemeente positioneert zich hierin als hét economisch scharnierpunt tussen de regio's Zwolle, Cleantech en Twente.

Acties:

1. De gemeente Raalte werkt op bovenlokale (economisch) thema's samen in de Regio Zwolle.
2. In 2021 en 2022 willen we verkennen om projectmatig meer samen te werken met de regio's Twente en Cleantechregio.
3. Waar kansen liggen sluiten we (via de regionale samenwerking) aan op (economische) programma's van de provincie, het rijk en Europa.
4. In de bereikbaarheidsvisie Regio Zwolle zijn de (Sallandse) opgaven opgenomen voor de uitbouw van de N35 naar een volwaardige stroomweg, het opwaarderen van de stationsomgevingen in Raalte en Heino, het verbeteren van treinfrequenties en het aanleggen van fietssnelwegen. De gemeente Raalte wil om dit te realiseren hier extra op inzetten.

C.2 Internationalisering

Het aanboren van nieuwe markten zorgt voor economische groei. Daarom is het van belang dat bedrijven naast de binnenlandse markt ook naar de buitenlandse markt kijken. Ook in Raalte hebben we vele bedrijven die internationaal ondernemen en daar succesvol in zijn. Trade Office Kennispoort is het onafhankelijke steunpunt voor internationaal zakendoen in de regio Zwolle. We zien het Trade Office Kennispoort als eerste-lijns aanspreekpunt voor internationaal zakendoen. Ook het rijk, de provincie Overijssel, Oost NL en branche- en werkgeversorganisaties hebben programma's lopen op het gebied van internationaal ondernemen.

Ambitie:

De gemeente Raalte en het georganiseerd bedrijfsleven willen bedrijven stimuleren om meer internationaal te ondernemen.

Acties:

1. Het bedrijfsleven is zelf aan zet om meer internationaal te ondernemen. De gemeente Raalte en de bedrijvenkringen stimuleren bedrijven hierin.
2. Trade Office Kennispoort is de organisatie die ondernemers begeleidt in het internationaal ondernemen. We verwijzen bedrijven door naar deze organisatie.
3. Samen met de bedrijvenkringen willen we bedrijven meer in verbinding brengen met Trade Office Kennispoort en lopende programma's vanuit het rijk, de provincies, Oost NL en branche- en werkgeversorganisaties. Ook maken we inzichtelijk welke bedrijven internationaal ondernemen.

C.3 Investeringsbevordering

Het komt voor dat bedrijven - naast investeringen vanuit de bedrijven en de markt zelf - financiële middelen nodig hebben van overheidspartijen om de volgende stap in de onderneming te maken. De gemeente Raalte heeft in principe zelf geen middelen om aan investeringsbevordering te doen. Wel zijn er mogelijkheden vanuit programma's van het rijk, de provincie en kennisinstellingen. Voorbeelden van organisaties die aan investeringsbevordering doen zijn Oost NL, Wadinko en RVO. Er zijn bedrijven in Raalte die gebruik maken van deze organisaties en programma's, maar lang niet al onze bedrijven zijn op de hoogte van deze mogelijkheden. De gemeente Raalte spant zich samen met de bedrijvenkringen in om landelijke en provinciale programma's meer te verbinden met bedrijven in de gemeente Raalte. De regio Zwolle voert acquisitie om (inter)nationale bedrijven naar de regio te trekken.

Ambitie

Bedrijven meer gebruik laten maken van landelijke en provinciale investeringsbevordering programma's.

Acties:

1. Samen met de bedrijvenkringen en Kennispoort Regio Zwolle willen we landelijke en provinciale investeringsprogramma's meer onder de aandacht brengen bij het bedrijfsleven.
2. Om meer inzicht te krijgen in investeringsbevordering willen we de samenwerking met Oost NL regulier verstevigen.
3. De Regio Zwolle pleegt acquisitie om (inter)nationale bedrijven naar de Regio Zwolle te trekken.

D. Onderwijs en arbeidsmarkt

Innovatie ontstaat waar onderwijs en bedrijfsleven samen werken. Het onderwijs heeft een belangrijke rol om studenten toekomstgericht op te leiden en om ervoor te zorgen dat de studenten aansluiting vinden op de arbeidsmarkt. Ook heeft het onderwijs een belangrijke rol om hun kennis beschikbaar te stellen. Voor het onderwijs is het essentieel dat het bedrijfsleven betrokken is bij het onderwijs en aan geeft wat de arbeidsmarkt verlangt. Om deze twee partijen goed met elkaar te laten samenwerken, heeft de overheid een faciliterende en ondersteunende rol.

Voor de coronacrisis was er sprake van een krapte op de arbeidsmarkt. Er waren vele vacatures in bijna alle branches die moeilijk vervuld kunnen worden. Het gevolg hiervan was dat economische ontwikkeling niet volledig tot zijn recht kwam. Door de coronacrisis is dit voor een aantal branches drastisch veranderd en staat de werkgelegenheid onder druk. Het beeld op de arbeidsmarkt is in korte tijd omgeslagen. Een deel van de bedrijven kan nog steeds moeilijk aan goed personeel komen en een ander deel heeft door de coronacrisis grote moeite om personeel in dienst te houden en maakt aanspraak op overheidsregelingen. De verwachting is dat de werkloosheid snel toeneemt en dit voor meerdere jaren gaat duren. Samen met het bedrijfsleven, UWV en het onderwijs gaan we aan de slag om zo goed mogelijk deze situatie op te pakken, waarin omscholing centraal staat.

De arbeidsmarkt is door onder andere technologisering en digitalisering enorm in beweging. Beroepen transformeren razendsnel en dit vraagt veel van medewerkers en bedrijven. Dit vraagstuk speelt in heel Nederland. Om hier een antwoord op te geven werken we in de Regio Zwolle met een Human Capital Agenda. Eén van de onderdelen van de Human Capital Agenda is het ontwikkelfonds. Bedrijven en medewerkers kunnen om bij te scholen aanspraak maken op het fonds.

De gemeente Raalte heeft zeventien basisscholen, twee scholen voor speciaal onderwijs, één voorgezet onderwijs, één voorgezet speciaal onderwijs en een mbo-instelling. We zien in het beroepsonderwijs dat studenten voor technische opleidingen naar scholen gaan buiten onze gemeente. Voor andere beroepsrichtingen kunnen ze in Raalte terecht. In de omgeving van onze gemeente zijn er voldoende mbo- en hbo-instellingen. Het universitaire onderwijs zit daarentegen wat verder van de gemeente Raalte vandaan. De dichtstbijzijnde universiteit is de Universiteit Twente in Enschede. Het gevolg hiervan is dat jonge inwoners van de gemeente Raalte, die gaan studeren, de gemeente verlaten, met het risico dat ze niet meer terugkomen. Om enig invloed te hebben op het scholingsaanbod werken we in Regio Zwolle verband samen met de Zwolse 8, een samenwerkingsverband van de verschillende mbo- en hbo-instellingen in de regio.

Het bedrijfsleven in Raalte vraagt om vakkundig personeel en om medewerkers met een hoogwaardig kennisniveau. Het is belangrijk dat er onder andere voor talentvol personeel voldoende woning- en voorzieningenaanbod aanwezig is, zodat de medewerkers zich in onze gemeente kunnen en willen vestigen. Op dit moment wordt er, ondanks constructieve gesprekken, een kloof tussen het onderwijs en het bedrijfsleven ervaren. Om dit op te pakken heeft de gemeente Raalte het initiatief genomen om de regionale HCA-agenda door te vertalen naar een lokaal actieplan. We proberen op deze manier ook een betere wederzijdse koppeling te maken tussen lokale-, regionale en rijksvraagstukken. Ook nemen we de arbeidsmarktgevolgen van de coronacrisis mee in de lokale HCA-agenda inclusief het tegengaan van jongerenwerkloosheid.

Het bedrijfsleven initieert zelf al collectieve projecten om dit vraagstuk op te pakken. Denk bijvoorbeeld aan Platform techniek Salland, Studentenpool Salland, Techniekdagen, Brainport Salland, de innovatiehub Salland etc. Om deze initiatieven aan te jagen ondersteunt de gemeente Raalte, al dan niet via het ontwikkelfonds, een aantal van deze projecten financieel.

De gemeente heeft een wettelijke taak (vanuit de Participatiewet) om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te begeleiden naar werk. Hoe we invulling geven aan deze wettelijke verplichting wordt uitgewerkt in de beleidsdocumenten vanuit het sociaal domein. We zoeken daarbij de samenwerking in de regio met het Regionaal Werkbedrijf.

Ambitie:

Het georganiseerd bedrijfsleven, het onderwijs en de gemeente Raalte willen in spelen op de veranderingen op de arbeidsmarkt en daarom voortdurend sturen op een goede aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt.

Acties:

1. De gemeente Raalte, het onderwijs en het bedrijfsleven blijven zich aansluiten bij de regionale Human Capital Agenda (HCA) en het Regionaal Werkbedrijf van de Regio Zwolle.
2. Samen met het onderwijs en het bedrijfsleven maakt de gemeente Raalte een lokaal actieplan om de Regionale HCA Agenda wederzijds door te vertalen naar Raalte. De situatie op de arbeidsmarkt door de coronacrisis verwerken we ook in de lokale HCA-agenda.
3. Platform techniek Salland, Carmel College Salland, KRW en de gemeente organiseren één keer per jaar een bijeenkomst over de ontwikkelingen binnen het onderwijs en de arbeidsmarkt. Het doel van deze bijeenkomsten is om informatie uit te wisselen over de ontwikkelingen en de kloof tussen het onderwijs en het bedrijfsleven te verkleinen.
4. De gemeente Raalte ondersteunt collectieve initiatieven van het bedrijfsleven doormiddel van het ontwikkelfonds Regio Zwolle of via een bijdrage van de gemeente zelf. De bijdrage is als waardering bedoeld. De gemeente Raalte onderzoekt welke mogelijkheden er zijn om collectieve initiatieven eventueel nog meer te ondersteunen.

E. Vestigingsklimaat

De bedrijven in de gemeente Raalte hebben een goed vestigingsklimaat nodig. Denk hierbij aan voldoende kwalitatieve bedrijventerreinen, goede bereikbaarheid en een goed woon- en leefklimaat met eigentijdse voorzieningen voor de medewerkers (en ondernemers). We vinden het belangrijk dat de bedrijven in onze gemeente kunnen blijven ondernemen.

E.1 Bedrijventerreinen

Om de toekomstige economische ontwikkeling aan te jagen wil de gemeente Raalte ruim voldoende bedrijfskavels beschikbaar hebben. In juni 2019 zijn afspraken gemaakt met de West Overijsselse gemeenten en de provincie Overijssel over de planning van bedrijventerreinen 2019 - 2022. Het uitgangspunt van deze afspraken is om de economie van West Overijssel te versterken. Er moeten voldoende locaties zijn, maar tegelijkertijd ook niet té veel aanbod. Dat zet immers druk op de kwaliteit en toekomstwaarde van de terreinen. Bovenal moeten de Overijsselse terreinen goed aansluiten bij de vestigingseisen en -wensen van de bedrijven en inspelen op trends. De gemeente Raalte heeft momenteel volgens de regionale planning een overaanbod aan bedrijventerreinen. Door extra inspanningen op het gebied van kaveluitgifte denken we het overaanbod op te lossen.

We zien een sterke vraag naar bedrijfskavels in de gemeente Raalte. De afgelopen jaren heeft de gemeente Raalte hier extra acquisitie capaciteit op gezet en dat werpt zijn vruchten af. De Zegge VII wordt op dit moment uitgegeven. In Heino is een uitbreiding van bedrijventerrein Blankenfoort planologisch in voorbereiding. Vanuit enkele andere kernen (w.o. Heeten) zijn door ondernemers signalen afgegeven om de bestaande bedrijventerreinen uit te breiden. Samen met het bedrijfsleven zoeken we, passend binnen de gemaakte afspraken, naar mogelijkheden om te voorzien in deze behoefte.

Naast het beschikbaar hebben van voldoende capaciteit aan bedrijfsterreinen - om groei en nieuwe bedrijven te kunnen faciliteren - vinden we het van belang dat de bestaande bedrijventerreinen ook van voldoende kwaliteitsniveau moeten blijven. Samen met de bedrijvenkringen en de bedrijven blijven we monitoren of de bedrijventerreinen het gewenste kwaliteitsniveau hebben. Ook de duurzaamheidsopgave nemen we hierin mee. Waar nodig sturen we in samenwerking met de bedrijven bij. In het buitengebied willen we niet-agrarische bedrijven, onder voorwaarden, de mogelijkheid bieden om in voormalige agrarische bestemmingen zich te vestigen.

De landelijke maatregelen rondom de stikstofaankpak hebben gevolgen voor het bedrijfsleven in de gemeente Raalte. De gemeente zet zich er voor in - rekening houdend met wet- en regelgeving en natuurdoelstellingen - dat de economische ontwikkeling zoveel mogelijk doorgang vindt.

Ambitie:

De gemeente Raalte wil bedrijven waar mogelijk de ruimte geven om te ondernemen en faciliteren met goede vestigingsmogelijkheden.

Acties:

1. De gemeente blijft inzetten op extra acquisitiecapaciteit voor de uitgifte van bedrijventerreinen.
2. De gemeente wil voor Heino 3,5 hectare bedrijventerreinen ontwikkelen.
3. Samen met de bedrijven(kringen) zorgen we ervoor dat de bedrijventerreinen het gewenste kwaliteitsniveau hebben.
4. De gemeente Raalte monitort de gevolgen van de stikstofaankpak voor het bedrijfsleven in de gemeente Raalte.

E.2 Winkelcentra en voorzieningen

De kernen Raalte en Heino hebben een strategische positie voor grotere winkelvoorzieningen, omdat deze kernen voldoende massa hebben. Voor onze grotere kernen streven we ernaar om een breed scala aan (regionale) voorzieningen te behouden. We vinden het van belang dat de kleinere kernen in de gemeente Raalte en het winkelcentrum Raalte-Noord de basis winkelvoorzieningen voor de leefbaarheid behouden.

Door de coronacrisis zijn de detailhandel en de horeca hard geraakt en dit gaat effect hebben op onze winkelcentra. Samen met de winkeliersverenigingen en de vastgoedbranche blijven we in gesprek over de te ondernemen stappen die nodig zijn in deze situatie.

E.2.1 Centrum Raalte

Het winkelcentrum van Raalte heeft een regionale functie met een bovengemiddeld aanbod aan detailhandel (156 verkooppunten in 2019). In 2019 heeft het bureau Strabo een onderzoek gedaan naar de waardering van het winkelcentrum van Raalte. De totale indruk van die bezoekers van het winkelcentrum hebben, is hoog. Erg positief zijn onder meer het winkel- en horeca-aanbod, parkeercapaciteit, de bereikbaarheid en klantvriendelijkheid. Desondanks beveelt men het winkelgebied niet snel aan bij familie en vrienden. Dit komt onder door de leegstand van het winkelcentrum (10.3%) en de sfeer in het centrum. De gemeente Raalte heeft met de provincie Overijssel het Stadsarrangement afgesloten om een kwaliteitsslag aan het centrum te leveren. Eén van de onderdelen hiervan is het ruimtelijk kwaliteitsplan. In 2020 wordt gestart met de scenario's voor het aanpakken van de Grote Markt en de Plas. Verder streven we ernaar om het centrum van Raalte compacter te maken.

Ambitie:

De gemeente Raalte en het ROV hebben de ambitie om de regionale winkelfunctie van centrum Raalte nog verder te versterken.

Acties:

1. We streven ernaar om het centrum van Raalte compacter en aantrekkelijker te maken.
2. Vanaf 2021 gaan we aan de slag met de herinrichting van de Grote Markt en de Plas.
3. Vanuit het stadsarrangement willen we samen met de ROV de sfeer en beleving van het centrum verbeteren. Ook worden er plannen gemaakt om het centrum meer te promoten.
4. Op basis van evaluatie ondernemersfonds 2019 gaan we door met het ondernemersfonds voor het centrum van Raalte. Met de winkeliers(vereniging) blijven we in overleg over de gewenste effecten en de grootte van het gebied.
5. De gemeente wil de samenwerking met en tussen de winkeliers en het vastgoedeigenaren versterken.

E.2.2 Centrum Heino

Het dorp Heino kent een gedifferentieerd en door de inwoners gewaardeerd voorzieningenniveau. Ook het winkelaanbod (59 verkooppunten) is relatief groot en is voornamelijk gericht op de dagelijkse boodschappen. De leegstand in Heino voor detailhandel is 11,9% en niet-detailhandel 10,1%. Inwoners van Heino zijn in het algemeen erg tevreden over het bestaande aanbod van commerciële en maatschappelijke voorzieningen en willen deze graag behouden. Zij vinden deze voorzieningen van groot belang voor de leefbaarheid van het dorp Heino. In de centrumvisie Heino 2019 is de ambitie uitgesproken om Heino te laten ontwikkelen tot een boodschappen- en toeristendorp. In totaal zijn er 19 projecten benoemd om deze ambitie te realiseren.

Ambitie:

We willen het centrum van Heino verder door ontwikkelen tot een boodschappen- en toeristendorp.

Acties:

1. De projecten in de centrumvisie Heino worden in 2020 en de jaren daarna uitgevoerd.

E.3 Warenmarkten en standplaatsen

De positie van de warenmarkten en standplaatsen staan onder druk door een afname van het aantal bezoekers en marktkoopliden. In 2020 wordt om deze reden een onderzoek gehouden naar de positie van warenmarkten en standplaatsen in de gemeente Raalte.

Ambitie:

We willen in 2021 in beeld hebben gebracht welke maatregelen we gaan treffen om de warenmarkten en standplaatsen in de gemeente Raalte toekomstbestendig te maken.

Acties:

1. In 2020 wordt er een onderzoek uitgevoerd naar de positie van de warenmarkten en standplaatsen in de gemeente Raalte.

E.4 Starters

Uit het onderzoek van bureau Louter kwam naar voren dat er in de gemeente Raalte relatief minder starters en startups aanwezig zijn. Starters zijn belangrijk voor de economie, omdat ze zorgen voor nieuwe bedrijvigheid en nieuwe werkgelegenheid. In 2019 zijn we samen met ZP Raalte gestart met het startersloket. Het doel van het startersloket is om de startende ondernemer op weg te helpen in het ondernemen en kennis te laten maken met het ondernemersnetwerk in Raalte.

Ambitie

De gemeente Raalte en het georganiseerd bedrijfsleven willen het ondernemersklimaat voor starters verbeteren.

Acties:

1. We gaan op basis van afspraken met ZP- Raalte tot aan 2025 door met het startersloket. Daarna gaan we evalueren of we doorgaan met het startersloket.
2. In samenwerking met o.a. het onderwijs en bedrijvenkringen willen we het zelfstandig ondernemen promoten.

E.5 Duurzaamheid

We houden ons als gemeente o.a. bezig met de energietransitie, circulaire economie, klimaatadaptatie en gezondheid & milieu. Hiervoor hebben we projecten en activiteiten - al dan niet in samenwerking met het bedrijfsleven - opgezet. Het programma duurzaamheid wordt separaat uitgewerkt.

Ambitie:

In 2050 is Raalte duurzaam in de breedste betekenis van het woord. Zelfvoorzienend en zelfredzaam op basis van verbondenheid, bewustzijn, samenwerking en eigen kracht. Denkend en handelend in kringlopen.

Acties:

1. De plannen op het gebied van duurzaamheid vallen onder de programma's duurzaamheid en beheer. Binnen deze programma worden de beleidsstukken en projecten verder uitgewerkt.
2. Het bedrijfsleven in de gemeente Raalte wordt betrokken bij deze beleidsstukken en projecten.

E.6 Evenementen

De gemeente Raalte is bij uitstek een evenementengemeente en daar zijn we trots op. De evenementen zorgen voor een goede leefbaarheid en trekken (dag)toeristen aan. De afgelopen jaren is het aantal en de omvang van de evenementen toegenomen. Om onze evenementen te versterken, de dienstverlening te verbeteren en economisch nog meer uit onze evenementen te halen stellen we een nieuw evenementenbeleid in 2020 / 2021 op.

Helaas heeft de coronacrisis ervoor gezorgd dat veel evenementen in 2020 niet door konden gaan en het is de vraag welke mogelijkheden er voor evenementen tijdens de coronacrisis zijn. Veel hangt af van het onder controle krijgen van de coronacrisis. We zetten ons in om de evenementen die diepgeworteld zijn in onze samenleving te helpen door deze crisis te komen. Ook hebben we aandacht voor de bedrijven die actief zijn in de evenementensector. Hun positie proberen we zo goed mogelijk onder de aandacht te brengen bij de rijks- en provinciale overheid.

Ambitie

Het verbeteren van de dienstverlening en economische spin-off van evenementen meer benutten.

Acties:

1. De gemeente maakt samen met de belanghebbenden in 2020 / 2021 een nieuw evenementenbeleid.
2. We zetten ons in om de evenementen die diepgeworteld zijn in onze samenleving te helpen door de coronacrisis te komen.

E.7 Promotie en marketing

Het MKB is de motor van onze lokale economie. Het is dan ook van groot belang dat bedrijven zich (blijven) vestigen in onze gemeente en dat we onze concurrentiepositie verstevigen. Door zichtbaar te maken wat we hebben, blijven we als gemeente aantrekkelijk. Niet alleen voor ondernemers, maar ook voor (potentiële) werknemers. Het promoten en vermarkten van het gunstige vestigingsklimaat en het merk Raalte, levert een belangrijke bijdrage aan het positieve beeld dat we als gemeente Raalte willen uitdragen. Om deze redenen gaan we een promotie- en marketingprogramma opzetten.

Ambitie

We willen huidige ondernemers blijven binden aan Raalte, nieuwe bedrijven aantrekken, toekomstig werknemers aan trekken en ondernemers committeren aan het merk "Raalte".

Acties:

1. Samen met het bedrijfsleven maakt de gemeente Raalte in 2020 - 2021 een promotie- en marketingprogramma.

E.8 Wonen, cultuur en sport

Voor een goed economisch vestigingsklimaat is het essentieel dat inwoners en (toekomstige) werknemers prettig kunnen wonen en recreëren in de gemeente Raalte. Goede woon- en onderwijsvoorzieningen, compleet culturaanbod, sterk aanbod aan sportvoorzieningen, fraaie natuur, mooie evenementen en dynamische winkelcentra horen hierbij. De Regio Zwolle heeft een grote opgave om de toekomstige vraag naar woningen in te vullen. Wij willen in deze verstedelijkingsopgave een actieve rol pakken om een deel van de regionale woningbehoefte in de gemeente te laten landen.

In separate beleidsprogramma's zoals in de woonvisie, het cultuurbeleid en het sportakkoord worden deze thema's verder uitgewerkt.

F. Vrijtijdseconomie

De gemeente Raalte is, liggend tussen Zwolle, Deventer en Twente, een prachtige gemeente om te recreëren en te verblijven. Dit blijkt ook uit de toename van het aantal toeristen die naar de gemeente Raalte trekken. In 2019 waren er bijna 280.000 overnachtingen in de gemeente Raalte en een verblijfstoerist besteedt gemiddeld € 47,50 per dag. Helaas heeft de coronacrisis een impact op de VTE-sector en dagrecreatie. In het voorjaar liepen het aantal overnachtingen fors terug. In de zomer kwam er een goed herstel bij vooral campings en vakantieparken. Door de coronacrisis nam het binnenlandse toerisme toe. Deze kansen willen we verzilveren.

De ondernemers zijn aanzet om meer recreatieve mogelijkheden voor onze inwoners te bieden en extra toeristen naar de gemeente Raalte te trekken. De gemeente ondersteunt dit onder andere door Salland Marketing financieel te ondersteunen, het bieden van een goede infrastructuur voor wandelen en fietsen en het financieel ondersteunen van (toeristische) evenementen.

F.1 Salland

Voor de periode 2017-2020 is het beleidsplan Recreatie en Toerisme vastgesteld. De visie en ambitie van het beleidsplan blijven ook voor de periode na 2020 van kracht. Vanuit Gastvrij Overijssel is de keuze gemaakt om de regionale merken gezamenlijk (inter)nationaal te profileren onder noemer Visit Oost. De gemeente Raalte valt onder het merk Salland waarvan de promotie en marketing door Salland Marketing wordt uitgevoerd. Salland heeft de afgelopen jaren als toeristische bestemming aan bekendheid gewonnen en scoort goed. Om het merk Salland nog verder te versterken is een meerjarenkoers het Salland Kompas 2019 - 2022 opgesteld. Onderdelen van het Salland Kompas zijn o.a. de slingers van Salland, inzet vrijetijdscoördinator en het vermarkten van Salland.

Het kernteam Nationaal Park Sallandse Heuvelrug heeft de gemeente Raalte gevraagd of het gebied verbreed kan worden naar de gemeente Raalte. Voor Raalte liggen hier toeristische kansen en we willen samen met de samenleving verkennen welke kansen dit biedt. In Raalte (Bruna) en Heino (dorpshuis) zijn toeristische informatiepunten waar toeristen informatie kunnen vinden over de activiteiten en bezienswaardigheden in de gemeente Raalte. Vanuit het Overlegplatform Recreatie en Toerisme wordt door enkele ondernemers verkend of het toeristisch informatie punt in de kern Raalte meer uitstraling kan krijgen. Het beleid is erop gericht dat de toeristische informatiepunten zichzelf in stand houden en waar nodig ondersteunt de gemeente deze informatiepunten. De gemeente hecht veel waarde aan een goede wandel- en fietsinfrastructuur voor haar eigen inwoners en toeristen. Om deze reden maakt de gemeente Raalte deel uit van het provinciaal dekkend fiets- en wandelnetwerk. Het onderhoud en de doorontwikkeling van deze routenetwerken is in Salland ondergebracht bij Routenetwerken Salland. Dit is een samenwerking tussen de gemeenten Deventer, Olst-Wijhe en Raalte. Door Gastvrij Overijssel (samenwerking tussen 3 O's) is er op provinciaal niveau een programma vrijetijdseconomie 2020 -2023 opgesteld. De gemeente Raalte sluit zich aan bij de ambitie van Gastvrij Overijssel en verkent welke trajecten kansrijk voor Raalte zijn.

Ambitie

Het aantal verblijfstoeristen laten groeien tot boven de 300.000 per jaar, het aantrekken van meer dagtoeristen en recreanten en het vergroten van de besteding van de verblijfstoerist met 3% per jaar.

Acties:

1. De visie en ambities van het beleidsplan recreatie en toerisme (2017 -2020) blijven voor de periode 2021 – 2025 van kracht.
2. We zetten vooral in op kleinschalige recreatie die aansluit op andere activiteiten in het buitengebied.
3. De promotie en marketing voor de toeristische sector valt onder het merk Salland. Salland Marketing voert dit uit en de gemeente Raalte ondersteunt Salland Marketing financieel.
4. Voor de periode 2019-2022 wordt het Salland Kompas uitgevoerd.
5. De gemeente verkend samen met de samenleving of het onderdeel wil worden van het Nationaal Park Sallandse Heuvelrug.
6. Het Overlegplatform Recreatie en Toerisme onderzoekt of het toeristisch informatie punt in Raalte versterkt kan worden. De gemeente Raalte ondersteunt waar nodig het toeristisch informatiepunt hierin.
7. Twee keer per jaar wordt er een overleg gevoerd met de recreatieve sector via het Overlegplatform Recreatie en Toerisme.
8. De gemeente Raalte sluit zich aan bij de ambitie van Gastvrij Overijssel en verkent welke trajecten kansrijk voor Raalte zijn.
9. De gemeente blijft voor het fiets- en wandelnetwerk deelnemen in Routenetwerken Salland.

G. Overzicht acties en planning

In de onderstaand tabel wordt weergegeven welke acties bestaand-, extra actie- of nieuw beleid zijn. Ook wordt de planning van de acties weergegeven. De economische agenda loopt tot en met het jaar 2025 en daarna komt er een nieuwe agenda. Om deze reden worden de acties tot aan 2025 gepland. Dit betekent niet dat de acties na 2025 stoppen.

	Actie	Bestaand beleid	Extra actie bestaand beleid	Nieuw beleid/acties
A.	Ondernemersdienstverlening			
1.	Doorgaan met Taskforce ondernemersdienstverlening	2020 - 2025		
2.	Plan van aanpak taskforce ondernemersdienstverlening		2020	
3.	Inzetten op accountmanagers Economische Zaken en ruimtecoaches	2020 - 2025		
4.	Bedrijfsbezoeken college	2020 - 2025		
5.	Organiseren economisch café en ondernemer van morgen	2020 - 2025		
6.	Tijdens coronacrisis hebben we intensief contact met het bedrijfsleven en treffen we waar nodig steunmaatregelen.		2020 - 2021	
B.	Innovatie			
B.1	Digitalisering, robotisering en technologisering			
1.	Kennispoort regio Zwolle eerstelijns aanspreekpunt ondernemers	2020 - 2025		
2.	Kennispoort meer koppelen met bedrijven		2021	
3.	Meer verbinden met provinciale economische programma			2020 - 2025
4.	Inventarisatie landelijke economische programma's			2021
5.	5G netwerk Raalte			2020 - 2022
B.2	Circulair ondernemen			
1.	Markt aanzet om circulair te ondernemen. De gemeente daagt de markt zoveel mogelijk uit.			2020 - 2025
2.	Via inkoop- en afvalbeleid sturen op circulair ondernemen.		2020 - 2025	
3.	Bedrijven met platforms en programma's circulair ondernemen verbinden.			2021 - 2025
B.3	Agro & Food			
1.	Onderzoek economische situatie Agrofoodcluster			2020 - 2021
2.	Opstellen lokale Agro & Food agenda			2020 - 2021
3.	Agro & Food agenda onderdeel laten worden van regiodeal Regio Zwolle			2020 - 2023
3.	Agro & Food sector verbinden met kennispoort		2021 - 2025	
4.	Rijks- en provinciale programma's verbinden met de Agro & Food sector		2020 - 2025	
B.4	Startups en Scaleups			
1.	Onderling verbinden van startup en scaleup bedrijven			2021 - 2025

2.	Aansluiten bij startupplannen van de Regio Zwolle			2021 - 2022
C. Raalte, Regio Zwolle en omliggende regio's				
C.1	Regionale samenwerking			
1.	Bovenlokale (economische) thema's samen werken in Regio Zwolle	2020 - 2023		
2.	Verkennen projectmatig samenwerking regio's Twente en Cleantech			2021 - 2022
3.	Aansluiten economische programma's provincie, rijk en EU.		2020 - 2025	
4.	Extra inzet corridor Salland - Twente			2020 - 2025
C.1	Internationalisering			
1.	Bedrijven stimuleren internationaal te ondernemen		2021 - 2025	
2.	Trade Office Kennispoort is het loket voor internationaal ondernemen.		2020 - 2025	
3.	Overzicht maken welke bedrijven internationaal ondernemen			2022
C.3	Investeringsbevordering			
1.	Landelijke en provinciale investeringsprogramma's onder aandacht brengen bij bedrijven		2021 - 2025	
2.	Versterken samenwerking Oost NL		2021 - 2025	
3.	Internationale acquisitie Regio Zwolle			2020 - 2025
D. Onderwijs en arbeidsmarkt				
1.	Aansluiten regionale Human Capital Agenda	2020 - 2023		
2.	Opstellen en uitvoeren lokale Human Capital Agenda			2020 - 2021
3.	Organiseren bijeenkomst samen met onderwijs en bedrijfsleven	2020 - 2025		
4.	Ondersteunen en verkenning ondersteunen collectieve initiatieven onderwijs en arbeidsmarkt		2020 - 2025	
E. Vestigingsklimaat				
E.1	Bedrijventerreinen			
1.	Extra acquisitie capaciteit uitgifte bedrijventerreinen	2020 - 2025		
2.	Ontwikkelen 3,5 hectare Heino			2020 - 2022
3.	Monitoren gewenst kwaliteitsniveau bedrijventerreinen		2020 - 2025	
4.	Monitoren stikstof aanpak	2020 - 2025		
E.2	Winkelcentra en voorzieningen			
E.2.1	Centrum Raalte			
1.	Compacter maken centrum Raalte		2020 - 2025	
2.	Herinrichting Grote Markt en de Plas			2021 - 2022
3.	Verbeteren sfeer en beleving	2020 - 2025		
4.	Continueren ondernemersfonds	2020 - 2025		
5.	Verbeteren samenwerking vastgoed met winkeliers en de gemeente		2020 - 2025	
E.2.2	Centrum Heino			

1.	Uitvoeren centrumvisie Heino		2020 - 2024	
E.3	Warenmarkten en standplaatsen			
1.	Onderzoek warenmarkten en standplaatsen			2020
E.4	Starters			
1.	Continueren startersloket	2020 – 2025		
2.	Promoten ondernemerschap			2022 – 2025
E.5	Duurzaamheid			
1.	Opstellen en uitvoeren programma's duurzaamheid		2020 - 2025	
2.	Betrekken bedrijfsleven bij programma duurzaamheid	2020 - 2025		
E.6	Evenementen			
1.	Opstellen nieuw evenementenbeleid			2020 - 2021
2.	Waar nodig ondersteuning evenementen coronacrisis			2020 - 2021
E.7	Promotie en marketing			
1.	Opstellen promotie en marketingprogramma			2020 - 2021
F.	Vrijtijdseconomie			
1.	Continueren beleidsplan recreatie en toerisme	2020 - 2025		
2.	Vooral inzetten op kleinschalige reactie buitengebied		2020 – 2025	
3.	Continueren samenwerking Salland Marketing	2020 – 2025		
4.	Uitvoeren Salland Kompas	2020 – 2022		
5.	Verkenning onderdeel worden Nationaal Park Sallandse Heuvelrug			2020 – 2023
6.	Versterken Toeristisch Informatie Punt Raalte			2020
7.	Continueren overleg platform R&T	2020 – 2025		
8.	Aansluiten ambities Gastvrij Overijssel		2020 – 2025	
9.	Continueren deelname Routenetwerken Salland	2020 - 2025		

Bijlage I

Overzicht vestigings- en werkgelegenheidscijfers gemeente Raalte³

Jaartal	Vestigingscijfers gemeente Raalte	Werkgelegenheidscijfers gemeente Raalte
2010	2849	16833
2011	2898	16938
2012	2914	16805
2013	2986	16834
2014	3049	16447
2015	3118	16293
2016	3191	16322
2017	3271	16002
2018	3371	16324
2019	3464	17721

³ Op basis van BIRO cijfers provincie Overijssel

Werkgelegenheid- en vestigingscijfers per sector⁵

Sectoren	2010	2014	2018	2019	
Landbouw, bosbouw en visserij	653	603	608	594	Vestigingscijfers
	1653	1390	1372	1425	Werkgelegenheidscijfers
Industrie	152	147	157	154	Vestigingscijfers
	1594	1597	2089	2116	Werkgelegenheidscijfers
Distributie (afval)waterbeheer	8	9	5	5	Vestigingscijfers
	67	54	45	45	Werkgelegenheidscijfers
Bouwnijverheid	239	253	272	280	Vestigingscijfers
	1608	1360	1540	1612	Werkgelegenheidscijfers
Groot- en detailhandel	489	550	592	596	Vestigingscijfers
	3120	3142	3560	4477	Werkgelegenheidscijfers
Vervoer en opslag	44	47	51	52	Vestigingscijfers
	905	863	537	589	Werkgelegenheidscijfers
Logies- maaltijd en drankverstrekking	84	95	101	94	Vestigingscijfers
	744	851	819	791	Werkgelegenheidscijfers
Informatie en communicatie	70	92	108	117	Vestigingscijfers
	111	137	182	186	Werkgelegenheidscijfers
Financiële instellingen	24	25	25	25	Vestigingscijfers
	139	95	90	90	Werkgelegenheidscijfers
Verhuur van en handel in onroerend goed	33	32	29	31	Vestigingscijfers
	137	135	131	136	Werkgelegenheidscijfers
Advisering en onderzoek	318	375	446	478	Vestigingscijfers
	788	846	922	963	Werkgelegenheidscijfers
Verhuur van roerende goederen	83	95	128	135	Vestigingscijfers
	447	564	586	673	Werkgelegenheidscijfers
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	3	3	2	2	Vestigingscijfers
	393	361	377	366	Werkgelegenheidscijfers
Onderwijs	101	113	143	154	Vestigingscijfers
	943	949	959	996	Werkgelegenheidscijfers
Gezondheids- en welzijnszorg ⁴	287	338	391	404	Vestigingscijfers
	3509	3476	2382	2427	Werkgelegenheidscijfers
Cultuur, sport en recreatie	93	97	121	140	Vestigingscijfers
	254	250	319	363	Werkgelegenheidscijfers
Overige dienstverlening	165	172	186	199	Vestigingscijfers
	416	375	402	459	Werkgelegenheidscijfers

⁴ Door administratieve wijzigingen binnen de werkmaatschappijen van organisaties kunnen de werkgelegenheidscijfers sterk wisselen.

⁵ Op basis van BIRO cijfers provincie Overijssel

Vitaliteitsscan gemeente Raalte bureau Louter 2017

